

KDO SE SMĚJE NAPOSLED

ARJUNA ARDAGH

KDO SE SMĚJE
NAPOSLED

Arjuna Ardagh

KDO SE SMĚJE NAPOSLED

KDO SE SMĚJE NAPOSLED

Arjuna Ardagh

Z anglického originálu *The Last Laugh*

přeložila Petra Slabá

Odpovědný redaktor Robert Kubánek

Produkce V Síti s. r. o.

Vydalo nakladatelství Synergie Publishing SE

www.synergiepublishing.com

Vydání první

Copyright © 2013 by Arjuna Ardagh

Translation Copyright © 2014 Synergie Publishing SE

Originally published in 2013 by Hay House Inc. USA

ISBN 978-80-7370-097-3

Elektronické formáty připravil KOSMAS, www.kosmas.cz

Elektronické vydání první

Obsah

Kapitola 1	Na mostě.....	11
Kapitola 2	Návštěva z Venuše	17
Kapitola 3	Nové směry	31
Kapitola 4	Setkání	41
Kapitola 5	Pomíjivé nebe	63
Kapitola 6	Čas vyprat špinavé prádlo	73
Kapitola 7	Joeyho příběh	91
Kapitola 8	Na pohovce.....	109
Kapitola 9	Která je nejkrásnější?	117
Kapitola 10	Neznámé hlubiny	127
Kapitola 11	Hodina jógy	139
Kapitola 12	Hlas Boží Milosti.....	149

<i>Kapitola 13</i>	Zatčení	167
<i>Kapitola 14</i>	Oáza	187
<i>Kapitola 15</i>	Jsmo jedno	203
<i>Kapitola 16</i>	Stejně jako já	213
<i>Kapitola 17</i>	Opravdový učitel	227
<i>Kapitola 18</i>	Věčně přítomný okamžik	237
<i>Kapitola 19</i>	Slepý muž hraje baseball	253
<i>Kapitola 20</i>	Právě teď	261
<i>Kapitola 21</i>	Čokoládový dort s polevou	271
<i>Kapitola 22</i>	Temné noci	287
<i>Kapitola 23</i>	Svoboda	313
<i>Kapitola 24</i>	Postupné uvolňování	325
<i>Kapitola 25</i>	Kamarád v čokoládě	337
<i>Epilog</i>		347
<i>Poděkování</i>		365

Na mostě

Říká se, že pokud tělo dopadne na hladinu z velké výšky, je to jako pád na beton.

Podíval jsem se dolů do mrazivých vln Tichého oceánu.

Člověk přežije, pouze je-li pád kolmý. Pak musí plavat a mrzne. Plavat kam? Do další slepé uličky?

Byla skoro půlnoc a já stál na mostě. Bouřlivé skučební větru jako by šeptalo: „Skoč, hlupáku, skoč!“ Občas kolem projelo auto; jím vyvolaný poryv vzduchu byl jen dalším postrčením pro můj pád.

Šlo o další z řady mých pokusů o odchod. Většina z nich byla zkonstruována v mé znavené mysli. Strávil jsem hodiny v lékárně, pozoroval lahvičky s léky a přemítal o tom, jaké dávky jsou smrtelné. Na trpkých procházkách po železničních kolejích, které vedly podél parku, mě vyrušoval bezstarostný smích dětí na

houpačkách. Děti. Hořká připomínka všeho, co jsem ztratil a zničil svou pošetilostí.

Probralo mě až troubení kamiónu projíždějícího kolem a vrátilo mě zpět do chladné a osamělé noci. Zpět k mému rozhodnutí. Proč jen ve mně můj konec probouzel takovou starost o následky? Moje touha po konci měla příchut' rozechvělého strachu z potrestání. Racek letící kolem pokálel železnou konstrukci mostu. Zvedl se mi žaludek. Ze všeho se mi zvedal žaludek, jako by mi nechutnal život. Nad vším jsem ztratil vládu.

Můj pád byl postupný. Staré dobré časy jsem si vybavoval matně. Zbyly z nich jen rozostřené obrázky. Naše svatba byla obdobím slavnostních večeří, které se táhly dlouho do noci, gratulací, zbrusu nových kuchyňských spotřebičů, které slibovaly dlouhý a spokojený život. To, že byly tyto přístroje navrženy tak, aby dlouho nevydržely, jsme s radostí přehlédli. Nemohla ze mě tehdy spustit oči, každý se mnou chtěl kamarádit, každý chtěl být v mé blízkosti. Svět tehdy krásně voněl.

Zařídili jsme si skvělý život. Měl jsem svůj vlastní pořad v rádiu, který se jmenoval „Je to k nevíře“. Šlo o diskusní fórum o čemkoli neobvyklém. Ve studiu jsem v průběhu let mluvil s lidmi jako John Bradshaw, Ram Dass, jednou dokonce i s Dalajlámou! V pořadu jsme měli ekology, spisovatele, duchovní učitele, na koho si jen vzpomenete.

S Rebekou a dětmi jsme žili ve východní části města a život k nám byl laskavý. Měli jsme překrásný dům, dvě auta, zdánlivě idylické manželství a skvělé přátele.

Beka, jak jsem Rebece říkal, pracovala jako grafička, a aniž se musela moc snažit, měla několik kvalitních klientů. Měli jsme dobrý život, ne rozhazovačný, ale velice příjemný. Dávali jsme přednost kempování před hotely a grilování na zahradě před chozením po restauracích.

„Kdysi jsem vedl život boháče...” zazněl hlas Erica Claptona ze tmy, z auta, které projíždělo kolem a v mžiku bylo to tam. Ostré světlo reflektorů kamiónu, další prudký útok na někoho, kdo beztak už dost klopýtá. Čas, potřebuji čas. Odvrátil jsem pohled od reflektorů přímo na zrezivělou věž železného mostu. Přepadla mě další vlna nevolnosti.

Byl jsem zpět na pomezí mezi tímto peklem a tím na druhé straně. Po nábřeží poletovaly ve větru kusy papíru a stejně jako moje myšlenky se zcela vymykaly jakémukoli uspořádání.

Sára se narodila před čtyřmi lety, svět byl tehdy plný požehnání. Měl jsem slibné vyhlídky, novorozenou dceru, vzkvétající kariéru. Dominik šel poprvé do školy. Plakal, když jsem odešel, a já byl zatím celou hodinu schovaný venku v křoví, abych se ujistil, že je v pořádku.

Teď je všechno pryč.

Cítil jsem zápach reality, slabý závan řeky pode mnou a ještě slabší pach vařeného jídla dál na nábřeží: indická, italská, americká kuchyně, co na tom záleželo... Ze všech se mi chtělo zvracet přímo do vábivých a hrozivých prosincových vln pode mnou.

Zaútočil na mě další démon. Zjevil se bůhví odkud, aby si také přihodil polínko do ohně, který plápolal neutuchajícím záchvatem vzteku a nerozhodnosti. Byl to Dominikův hlas v telefonu z minulého týdne: „Mám tě rád, tatínku. Kdy se uvidíme?“ Slova, která mi ještě před několika měsíci přinášela tolik radosti, mi nyní vrážela nůž hluboko mezi žebra. Nevěděl jsem, co na to říct. Jak jsem mu jen měl vysvětlit své rozpaky a mumlání? Jen to utvrdilo jeho přesvědčení, že to byl právě on, kdo udělal něco špatně. Kdykoli se hlasy mých dětí přidaly k hromadě protiargumentů, voda pode mnou se stala ještě děsivější. Nebýt jich, byl by ten skok dokonalým a konečným řešením.

Harmer. Dave Harmer. Jediný člověk, kterého bych klidně a s chutí zabil holýma rukama. Ve studiu se vždy choval namyšleně. Mluvil o svém novém vynálezu – bicyklu poháněném sluneční energií. Malé buňky, které byly mezi dráty kola a na rámu, chytaly sluneční paprsky a ukládaly je v patentované odlehčené baterii uvnitř rámu, která pak poháněla kolo do kopce. Byl to takový moped, ale s tím rozdílem, že byl tak lehký, že byste ho mohli hravě dát na střechu auta. Mluvil o ekologických výhodách a množství lidí, kteří by jezdili na kole, kdyby se to obešlo bez dřiny.

Později, nad skleničkou, mi vyprávěl o tom, jak firmy Costco a Pepsi na kolo sázely jako při dostizích a že i armáda si na kolo přisadila. Tvrdil, že měl nabídky z celého světa. A... chybělo mu sto dvacet pět tisíc

dolarů, aby mohl dokončit poslední nezbytné bezpečnostní testy předtím, než mělo být kolo schváleno a uvedeno na celostátní trh.

Nakopl jsem zábradlí mostu. Ten grázl! Jak jsem jen mohl být tak bláhový?

Moc dobře věděl, že mi nemůže prozradit, proč si musí půjčit peníze od někoho nezúčastněného. Lidé bojovali o možnost být tím vyvoleným, ale on je všechny z „karmických důvodů“ odmítl. Byl se mnou v kontaktu, volal mi z hotelů po celém světě a líčil mi příběhy o velkém potenciálním úspěchu. Nikdy mě přímo nepožádal o půjčku, jen mi řekl, že té správné osobě nabídne něco mimořádného: půjčí-li mu ten někdo peníze na šest měsíců, dostane je zpět se stoprocentním úrokem.

Já hlupák mu to zbaštil i s navijákem.

Náš dům představoval malé jmění a já měl v bance dobré jméno. Moje chamtivost ve spojení se starostí o životní prostředí mě dovedly k něčemu, čeho jsem později hořce litoval. Vzal jsem si druhou hypotéku, za kterou jsem ručil domem, čímž jsem fakticky přišel o jeho hodnotu a v bance tak vyčerpal svůj kontokorent. Půjčil jsem mu. Jistě, měl jsem bezpečně a dobře ošetřenou smlouvu; i můj právník ji zkontroloval. Vše vypadalo čestně a solidně.

V zátylku jsem pocítil nepříjemné mrazení a otočil jsem hlavu. Vedle další věže na mostě stál postarší muž. Pravděpodobně bezdomovec. Ať jsem se od něj otočil kterýmkoli směrem, stále jsem cítil jeho dotěrný

pohled. Chtěl jsem, aby mi všichni dali pokoj. Ani v takovémto zoufalství jsem neměl klid.

Po mostě pomalu projíždělo policejní auto. Když se ke mně přiblížilo, téměř zastavilo. Čas se mi krátil. Byl pravý okamžik jednou provždy se vším skoncovat a skočit, nebo to nechat plavat a sejít z mostu zpátky dolů. Další obraz Dominika, potom Sára, se mi vynořil uprostřed temnoty. Čím si ty nebohé nevinné děti zasloužily sebevraždu svého otce?

Ten starý muž na mě stále civěl, jako by mě vyzýval, abych se už konečně rozhodl. Skoč, nebo jdi pryč. Policejní auto se přibližovalo. Jako bych tlačil tělo hustou tekutinou, přešel jsem na druhou stranu mostu. Zběžně jsem pohlédl na policejní auto, a když jsem procházel kolem tuláka, uhnul jsem pohledem. Jeho oči na mě stále pronikavě hleděly.

Návštěva z Venuše

Neonový nápis: „Otevřeno do 2:00“ lákal kolemjdoucí opilce a nespavce. Vstoupil jsem. Uvnitř bylo staré popraskané lino, malé boxy podél obvodové zdi a několik smutných a ztracených duší, které popíjely černou kávu u baru. Z jukeboxu zněl Bob Dylan a jeho písnička „Ztracený vítr“. Hledal jsem stolek, který by byl co nejméně na očích. Bezpečí. Víc než cokoli jiného jsem potřeboval chránit si své rány.

Klesl jsem na špinavé čalounění lavice, které bylo opravené lepicí páskou. Vymrzlý a poražený jsem se snažil vyvarovat se pohledů osamělých lidí.

Z kuchyně vyšla žena. Postavila se za bar. Vlnité blond vlasy měla sepnuté ozdobnou sponou na temeni hlavy. I z dálky byly vidět její pronikavé modré oči. Mohlo jí být něco přes třicet. Prostoduchou nevázanost mládí už měla za sebou, ale byla stále svěží, stále otevřená.

S elegancí římské bohyně zvedla konvici a nalila zákazníkovi kávu bez kofeinu. Byla sice odměřená a nenápadná, ne však vystrašená. Byla z ní cítit síla a vznešenost. Najednou mi to bylo jasné – byla to Venuše. Mohla to být modelka, kterou Botticelli použil ke svému dílu *Zrození Venuše*. Přistoupila ke skleněné vitríně a vyndala citrónový sněhový dort. Zvedla ho jako tu nejsvětější svátost, položila na pult a nožem se mu zaryla přímo do srdce. S tím řezem jsem zahynul i já. Kousek dortu položila na talíř, a aniž se její plachý výraz změnil, podala ho jednomu z půlnočních hostů. Byl jsem v pohádce plné králů, draků a princezen, a ona byla ženou královské krve.

Znovu se mi začala vracet paměť. Odvrátil jsem pohled. Moje džíny se třepily a zapáchaly. Ani si nevzpomínám, kdy jsem je naposledy pral. Bunda, kdysi luxusní model, byla potrhaná a zamazaná. Tenisky, které mě ještě před několika málo měsíci řadily mezi smetánku prvotřídního sportovního centra, byly teď staré, špinavé a po stranách děravé. Když jsem našel odvahu podívat se do zrcadla, moje oči na mě hleděly z hlubin temnoty a zmatku.

Přišla k mému stolku. Zvedl se mi žaludek. Měla tělo tanečnice nebo atletky. Pod její bílou zástěrou jsem viděl skvěle vypracované nohy. Její paže byly pevné a snědé.

„Co si dáte?“ zeptala se mě.

Hladově jsem se na ni podíval. Napadlo mě několik chytrých a vtipných odpovědí, kterými jsem mohl

zareagovat. Pak se mě opět zmocnil pocit, že se potápím. Zpomalila tempo a jemně položila svou štíhlou ruku na plastový ubrus na stole.

„Dám si čaj a toast, prosím.“ To bylo vše, co jsem byl schopen ze sebe vysoukat.

Chvilka něžnosti, která se mezi námi otevřela, najednou sklapla jako past na myši. Ztuhla. Sevřela rty. Začala psát do malého zápisníku, který vytáhla z boční kapsy.

„Celozrnný, žitný nebo kváskový?“

Dal jsem si žitný a tupě zíral do stolu.

„Hned budu zpátky,“ řekla s letmým úsměvem a vrátila se do svého útočiště za pult.

Vytáhl jsem papír a propisku, starý zvyk, který jsem si osvojil v kavárnách při cestování po Evropě před více než dvaceti lety. Můj poznámkový blok, potažený kůží, byl tehdy plný optimismu, duchaplných poznámek a představ o budoucnosti. Dnes jsem používal zadní stranu nezaplaceného účtu za elektřinu, poslaného do domu, který mi už nepatřil. Stejně jako již několikrát za posledních pár měsíců jsem rekapituloval své kroky. Možná bych mohl napravit škodu, kterou jsem napáchal, kdyby se mi podařilo pochopit, kde se stala chyba.

„Březen 2000,“ napsal jsem. „Pád.“ Byl jsem vždy pyšný na to, že jsem dokázal zajistit svým milovaným bezpečné útočiště. Kde jsem selhal? Kde přesně jsem udělal chybu? To kolo mělo konstrukční vadu. Baterie fungovala pouze po dobu šestnácti hodin. Pak se

přestala nabíjet. Smlouvy s Costco a Pepsi nebyly nikdy řádně podepsány. Projekt zbankrotoval jen několik měsíců poté, co jsem dal Harmerovi peníze. Harmer zmizel – zpětně se ukázalo, že byl něco jako profesionální podvodník.

Kdo ví? Možná bych to byl zvládl, kdyby bylo nedošlo ke změně ve vedení rádia. Rozhlasová stanice KYQD byla v soukromém vlastnictví od třicátých let. Will Thurston vedení stanice převzal po svém otci v sedmdesátých letech. Teď chtěl jít Will do důchodu, tak si najal mladého manažera, aby mu stanici řídil. Tento mladý muž, který právě dokončil ekonomku, se jmenoval Bruce Pushar. Mizera. Spustil úplně novou kampaň, jejímž cílem bylo přilákat nové posluchače a vydělat více peněz na reklamách, což znamenalo, jak hlásal: „Víc akce, míň keců.“ To ovšem také znamenalo méně mě. Dal jsem výpověď, ještě než mě stihli vyhodit. Chtěli po mně, abych prokládal své rozhovory s ekology a vizionáři rockovou hudbou a reklamami. Tak jsem si já rozhlasovou stanici nepředstavoval.

Muž, který vypadal stejně smutně a šíleně jako já, vstal od baru. Z pusy mu visela cigareta a on v oparu alkoholu a nikotinu upadl na schodech. Doklopýtal až ke spícímu jukeboxu a vhodil do něj několik mincí. Po chvíli zazněl hlas Neila Younga a jeho písnička „Jsem tak osamělý“, která kdysi provázela moje milování a malování v Paříži. Vrátil jsem se ke svému provizornímu poznámkovému bloku ve snaze najít nepolapitelný konec svého trápení.

„Duben,“ pokračoval jsem. „Beka zuří.“ Nikdy jsem ženě neřekl o druhé hypotéce, ani o vyčerpání našeho kontokorentu v bance. Věděl jsem, že by s tím nesouhlasila, a chtěl jsem ji překvapit obrovským ziskem. Navíc jsem se styděl, protože peníze, za které jsme koupili dům, pocházely od její rodiny. Když bylo konečně jasné, že peníze z hypotéky jsou navždy ztraceny, rozhodl jsem se jí se vším svěřit a poprosit ji o odpuštění.

Byla vzteky bez sebe. Italská krev, velice temperamentní. Když v hysterickém záchvatu volala svým rodičům, její otec konečně vyhrál – potvrdilo se, že si vzala za muže bezcharakterního slabocha. „Zlato, není to pořádný chlap. Zasloužíš si někoho lepšího.“ Zaslouchl jsem jeho pronikavý hlas, když jsem procházel obývacím. „Tak se vrať s dětmi k nám domů, kam patříš, a my se o tebe postaráme, holčičko.“ Byla nalomená. To, že na mě byla našťvaná a že byla celý život zvyklá mít se dobře, jí nakonec pomohlo se rozhodnout.

„Květen. Opustili mě.“ Do měsíce s dětmi odjela do Chicaga. Nejprve tam jeli jen na návštěvu, aby mi dala prostor vše vyřešit a najít si práci, ale potom už šlo vše od desíti k pěti. Nemohl jsem splácet půjčky na zastavený dům a auto, všechno se hroutilo. Nebyl bych si tehdy pomohl, ani kdybych byl dům pronajal. Co jsem mohl udělat jinak? Měl jsem ji tehdy důkladněji prosit o odpuštění?

Moji analýzu přerušil příchod Venuše. Zatímco přede mě pokládala konvičku a šálek, trochu se nahnula a odhalila tak krajku na okraji podprsenky. Trhl

jsem sebou a podíval se jinam, pryč od této nečekané důvěrnosti.

Po chvilce se vrátila a přinesla mi toast. Celý tento proces vypadal jako balet. Pohlédl jsem na ni a naše oči se na pár vteřin setkaly. Bylo to dost dlouho na to, aby mě to přeneslo do světa smíchu a pestrých barev. Měla v očích něco zvláštního. Navzdory jejímu chladnému zevnějšku mě její oči utěšovaly.

„Jak to jde?“ zeptala se.

Zabraný v chaosu myšlenek jsem jí odpověděl upřímněji, než pravděpodobně čekala: „Nikdy v životě mi nebylo hůř...“ Stáhlo se mi hrdlo, bodlo mě na prsou. Podíval jsem se zpátky na papír s poznámkami. Čekal jsem, že odejde.

Neodešla. Zůstala. „To je mi líto,“ zašeptala nakonec. To jsem skutečně nechtěl. Cítil jsem se poníženě, ale zároveň jsem měl chuť se jí se vším svěřit, položit jí hlavu do klína a usnout.

„Děkuji za pochopení. Procházím právě těžkým obdobím, to je vše. A děkuji za čaj, je moc dobrý a horuký...“ Pokusil jsem se o úsměv. Vycítila, že změna tématu je pokynem, aby se vzdálila. Odešla do kuchyně a já pokračoval v chronologii svých proher.

„Červen/červenec. Zhroucení.“ Právě tehdy jsem upadl do stavu hrůzy a lhostejnosti. Nejprve jsem zkoušel sehnat práci. Měl jsem dostatek zkušeností v rozhlase. Will odjel na Havaj se svou ženou poté, co Bruce převzal vedení stanice. Zkoušel jsem Willa kontaktovat a požádat o doporučení, ale nepodařilo se mi

s ním spojit. Will mě měl vždycky rád. Pracoval jsem pro něj víc než deset let. Pak jsem získal několik „kšeftů“ jako náhradník v různých pořadech, ale ztratil jsem elán a už jsem na to neměl nervy. V jednom pořadu mě vůbec nenapadlo, co říct. Měl jsem ve studiu hosta a mluvili jsme o afirmacích a budování skvělého života. Lidé volali do studia, ale já byl úplně ztracený v otupělé prázdnotě. Brzy se rozkřiklo, že jsem „vyřízený“. Bylo stále těžší sehnat práci.

„Září. Válka.“ Rebečin otec si najal právníka a požadoval nehorázně vysoké alimenty na děti. Svůj útok založil na mých dávných příjmech a vypočítal obrovskou měsíční částku, kterou jsem měl platit. Ten tlak byl zdrcující a každý den jsem měl méně a méně síly mu čelit.

„Říjen. Na ulici.“ Banka mi vzala dům. Nic mi nezbylo. Své věci jsem uložil do úschovny a můj kamarád Paul mě nechal spát na půdě obytného domu, kde byl správcem. Pak se mi dařilo hůř a hůř. S každým dnem jsem se probouzel méně motivován a s menší sebeúctou. Zhubl jsem tolik, že mi bez pásku padaly kalhoty. Dlouhé hodiny jsem se snažil v noci usnout, pak jsem se s pocitem paniky probouzel před úsvitem. Všechny klouby v těle mě bolely, jako bych měl neustále chřipku. Nechutnalo mi jíst a nic mě nebavilo. Zkoušel jsem volat dětem tak často, jak to jen šlo, ale Beka nikdy k telefonu nepřišla. Byla pořád rozzlobená. Řekla, že co se jí týče, zničil jsem skvělý život čtyřem lidem, a neexistuje prý nic, co bych mohl udělat, aby mi odpustila nebo se mnou znovu mluvila. Neměl jsem jí to za zlé.

„Listopad. Poflakování.“ Když už jsem nemohl nara-
zit na práci v rádiu, zkoušel jsem několik příležitostných
zaměstnání, ale spíš jsem se jen tak poflakoval po městě,
posedával po kavárnách nebo na chladných lavičkách
v parcích a čekal jsem, až se něco změní. Zvažoval jsem
sebevraždu. Často. I byrokracie celého procesu žádosti
o podporu v nezaměstnanosti představovala příliš mno-
ho úsilí. Žil jsem v naprosté hanbě a stranil se světa.

Stejný opilec vrazil do jukeboxu a vhodil do něj další
mince. Leonard Cohen zabručel z temnoty a připome-
nul nám, že jsou čtyři hodiny ráno, konec prosince. Co
je to s tímhle místem? Copak tu hrají jenom pohřeb-
ní žalozpěvy? Už tak jsem strávil celý den v beznaději.
Paul trval na tom, abych zašel za cvokařem. Měl prav-
du. Měl jsem depresi.

Kam mě to tedy dovedlo? „Prosinec. Dnes.“ Koneč-
ně jsem šel na ambulanci univerzitní nemocnice. Plat-
nost mého zdravotního pojištění vypršela. Byl jsem
tady jako jeden z těch, co za zdravotní péči neplatí.
V čekárně jsem musel čekat dlouhé hodiny s lidmi, kte-
ří byli předávkováni jak všemi možnými léky, tak svým
vlastním utrpením. Konečně mě uvedli k psychiatrovi.
Strávil se mnou asi tak deset minut. Vypadal, že přečetl
všechny knížky o psychologii, které kdy byly napsány.
Na krku měl elegantního puntíkatého motýlka a díval
se na mě přes obroučky bifokálních brýlí. Vyprávěl jsem
mu celý svůj příběh, zatímco on poslouchal a dělal si
poznámky. Něco si vyhledal ve velké knize, načež slav-
nostně prohlásil, že mám „akutní depresi z odloučení“.

Na chvíli mě ovládl pocit úlevy... Nebyl jsem to já, kdo selhal, nebyl jsem to já, kdo zničil životy svým dětem, byla to má „porucha“. Dal mi nějaké prášky a řekl mi, že prvních pár týdnů nepoznám rozdíl, ale pak začnou prášky bránit absorpci nějaké chemické látky v mém mozku. A to bylo všechno.

Když jsem odešel z nemocnice, byla tma, zima a poprchávalo. Cestou na zastávku jsem si uvědomil, že jsem nechal klíče ve svém pokoji. Paul byl v práci na noční směně, tak mi nezbývalo než bloumat ulicemi a čekat, až dorazí po půlnoci domů. Nikdo jiný v budově nevěděl, že tam bydlím. Koneckonců, nájem jsem neplatil.

Vánoce mohou být tím nejlaskyplnějším a zároveň nejkrutějším obdobím v roce, podle toho, v jakých jste podmínkách. Jak jsem chodil městem a viděl šťastné rodiny na vánočních nákupech, bylo to jako další bodnutí nožem mezi žebra. Tiché hlásky volaly: „Tatínku, poneseš mě?“ Kolikrát jsem děti s mrzutou nadutostí odmítl? Dal bych teď cokoli za to, abych je mohl nést alespoň jeden blok.

Prošel jsem kolem staříčkových důchodců, kteří se snažili udržet si zbytky důstojnosti a kterým stěží zbývala trocha energie, aby zamaskovali bolest dalších osamělých Vánoc s jídlem z konzervy a televizí. Přitížilo se mi při představě, že své vlastní budoucnosti, která je odsouzena k zániku, se nevyhnu.

Jakmile večer dozrál v noc, skončil jsem na mostě, zmrzlý a nenávratně opuštěný.